

CENTRE FOR POLICY ALTERNATIVES
විශ්වාස ප්‍රතිපත්ති කේෂ්ට්‍ය
මානව කොමිෂන්සය නිශ්චය

දිවිනැගම පනත් කෙටුම්පත පිළිබඳ සටහන

විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේෂ්ට්‍ය විසින් 2013 ජනවාරි

දිවිනැගම පනත් කෙටුම්පත (මෙහි පහත පනත් කෙටුම්පත යැයි සඳහන්) 2013 ජනවාරි මස තුළදී පාර්ලිමේන්තුවේ ජන්ද විමසීමකට ලක් කිරීමට නියමිත බවට, 2012 දෙසැම්බර් මස නිකුත් කරන ලද මාධ්‍ය වාර්තා මගින් දක්වන උදි. විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේෂ්ට්‍ය (වි.ප්.කේ) මෙම සටහන සකස් කරනු ලබයේ මෙයි පනත් කෙටුම්පත විෂ වර්ථමාන ස්වරුපයෙන් සම්මත ව ක්‍රියාත්මක වන්නේ නම්, ඒ හා සබඳ මුලික ගැටුණ හා විනි එලුව්‍යාක පිළිබඳ කරනු දක්වීමේ අරමුණිනි. පනත් කෙටුම්පත අනියෝගයට ලක් කරමින් ශේෂයාධිකරණයේ පෙන්සමක් ගොනු කිරීම හා දැනුවත් කිරීමේ ලිඛිලේඛන භාෂාත්‍යයෙන් සකස් කරමින් යන දෙයාකාරයෙන්ම වි.ප්.කේ. මෙම ගැටුලු පිළිබඳ 2012 දී ද කරනු දක්වීම සිදු කරන ලදී.

දිවිනැගම පනත් කෙටුම්පතට අදාළ පසුබිම

රජය විසින් 2012 අගෝස්තු මස 10 දින දිවිනැගම පනත් කෙටුම්පත (මෙහි පහත පනත් කෙටුම්පත යැයි සඳහන්) පාර්ලිමේන්තුවෙහි සහායත කරන ලදී. විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේෂ්ට්‍ය සහ විනි විධායක අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් මෙම පනත් කෙටුම්පතෙහි අධ්‍යාපන විධාන ශේෂයාධිකරණයේදී අනියෝගයට ලක්කරන ලදී (විස් සි / විස් ඩී 3 / 2012). ශේෂයාධිකරණය වෙත තවත් පෙන්සම් 2ක් ද ගොනු කරන ලදී.¹ අගෝස්තු මස 27 සහ 28 යන දිනවලදී ශේෂයාධිකරණය විසින් ඉහත කි පෙන්සම් විභාග කරන ලද අතර විනි කාරණය සම්බන්ධයෙන් රිට අදාළ තීරණය 2012 සැප්තැම්බර් මස 18වන දින දී පාර්ලිමේන්තුවේ සහායත කරන ලදී. ශේෂයාධිකරණය විසින් ලබා දුන් තීන්දුව අනුව පෙන්සම තුළ ඉදිරිපත් කරන ලද කරනු සම්බන්ධයෙන් විකාරතාවය දක්වන අතර මෙම පනත් කෙටුම්පත ආන්ත්‍රික ව්‍යවස්ථාවේ පළාත් සහ ලැයිස්තුවට අදාළ විෂයන් සම්බන්ධයෙන් වන බවට තීරණය කරන ලදී. ආන්ත්‍රික ව්‍යවස්ථාවේ 154 (උ) 3 වගන්තියට අනුව විවැනි ආකාරයේ පනත් කෙටුම්පතක් පාර්ලිමේන්තුවේ

¹ විස් සි / විස් ඩී / 2012 සහ විස් සි / විස් ඩී 02/2012

නෙය පත්‍රයේ ඇතුළත් කිරීමට පෙර මධ්‍යම රජය විසින් පලාත් සහාවන්හි අනුමතිය ලබාගැනීම අනිවාර්ය වන බව ප්‍රකාශ කරන ලදී.²

ඉන් අනතුරුව පහත් කෙටුම්පත 2012 සඳහා 21³පාර්ලිමේන්තු න්‍යාය පත්‍රයෙන් ඉවත් කර ගන්නා මද අතර පළාත් සහාවන්හි අනුමතිය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලදී. මෙක් පහත් කෙටුම්පත වෙනුවෙන් තම කැමැත්ත බ්‍රංස්ම සඳහා පළාත් සහා අට ම ජන්දය හාවිතාකරන මද අතර⁴ ඒ හා සමග උතුරු පළාත් සහාව වෙනුවෙන් රීට අදාළ අනුමතිය, උතුරේ ආන්ඩ්කාරවරයා, විසින් බඟා දී ඇති බවද වාර්තා විය. ඉන් අනතුරුව නැවත වරක් මෙක් පහත් කෙටුම්පත 2012 ඔක්. මස 09⁵ වන දින පාර්ලිමේන්තු න්‍යාය පත්‍රයේ ඇතුළත් කරන ලදී. දෙවන වරටත් පාර්ලිමේන්තු න්‍යාය ප්‍රස්තකයේ මෙක් පහත් කෙටුම්පත ඇතුළත් කළ ද නැවතත් වී.පූ.කේ හා විභින් විධායක අධ්‍යක්ෂවරයා ද ඇතුළත් ව පෙන්සම්කරුවන් කිහිපදෙනෙක් මෙම පහත් කෙටුම්පත නැවතත් අනියෝගයට ලක් කරන ලදී. මෙලෙස අනියෝගයට ලක් කිරීමෙනිලා පදනම වූයේ වෙනත් අදාළ කාරණා කිහිපයක් ද ඇතුළත් ව ප්‍රධාන වශයෙන් ආ.තු.ව්‍ය. 154 (උ) 3, ව්‍යවස්ථාප්‍රකාර පාර්ලිමේන්තු න්‍යාය ප්‍රස්තකයේ මෙක් පහත් කෙටුම්පත නියමිත පරිදි අන්තර්ගත නොකිරීමේ හේතුව ද මල් කර ගනිමිනි.

ශේෂ්ධාධිකරණය 2012 සියලු මස මෙක් පනතට අදාළ ව තම තීරණය ලබා දෙමින් සඳහන් කරන ලද්දේ පනත් කෙටුම්පතේ වගන්ති කිහිපයක් ව්‍යවස්ථාවට පට්ටී බවත් ඒ අනුව පාර්ලිමේන්තුවේ විශේෂ බහුතරයකින් සම්මත කළ යුතු බවත්ය.⁶ තව දුරටත් විනි දී ප්‍රකාශවූයේ පනත් කෙටුම්පතේ 8 (2) සහ 35 (1), (ආ), (ආ) සහ (ර) යන වගන්ති ආ.තු.ව්‍ය. 3 ව්‍යවස්ථාවට පට්ටී බවත් ඒ අනුව පාර්ලිමේන්තුවේ විශේෂ බහුතරයකින් සහ ජනමත විවාරණයක් හරහා ජනතා කැමෙත්තෙන්ද සම්මත කළ යුතු බවයි. ග්‍රෑෂ්ධාධිකරණය තව දුරටත් යෝජනා කරන ලද්දේ 8 (2) සහ 35(1), (ආ), (ආ) සහ (ඇ) සහ වගන්ති සංශෝධනය කිරීම 3 ව්‍යවස්ථාවට

² පෙත්සමට අදාළ වැඩිදුර ලේඛන අවශ්‍ය වන්නේ නම් කරණාකර වි.ප.කේ. අමතන්න

³ 2012 සැප්තැම්බර් 21 Ada Derana.lk, “නඩය පත්‍රයෙන් දිව්‍යනෘම පනත් කෙටුවීම්පත ඉවත් කරනු ලැබේ”, <http://www.adaderana.lk/news.php?nid=19750>

⁴ <http://med.gov.lk/english/?p=13642>; “පලාත් සහ කෝෂිත දිවිනයුම පනත් කෙටුවීම්පත පිළිගතිය” 2012 ඕක් 04, News line
http://www.priu.gov.lk/news_update/Current_Affairs/ca201210/20121004provincial_councils_endorse_proposed_divi_neguma_bill.htm

<http://sundaytimes.lk/news/sri-lanka/4015-divi-neguma-bill-in-parliment-on-january-8>

⁵ ටයිමිස් මහුලකීන්, http://sundaytimes.lk/index.php?option=com_content&view=article&id=25305:divinegumabill-re-introduced&catid=1:latest-news&Itemid=547, 2012 ඔක්තෝබර් 09

⁶ වගන්ති 5 (අ), වගන්ති 7, වගන්ති 11, වගන්ති 14, වගන්ති 17 එම්, වගන්ති 18, වගන්ති 19, වගන්ති 25 (4), වගන්ති 29 (4), වගන්ති 42

අදාළ ව පවතින නොගැලුම් සඳහා විසඟුමක් වන බවයි. ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යවරයා උපට දැක්වූ මාධ්‍ය වාර්තා කරන ලද්දේ ශේෂධාධිකරණය මගින් ලබාදෙන ලද උපදෙස් අනුව 8 සහ 35⁷ යන වගන්ති සංශෝධනය කර ඇති බවයි. තවත් මාධ්‍ය වාර්තා මගින් දක්වන ලද්දේ 2013 ජනවාරි මස 08 ඩො 09 යන දිනවල මෙම පනත් කෙටුම්පතට අදාළ විවාදය පාර්ලිමේන්තුවේදී පැවතෙන්වීමට නියමිත බවයි.⁸ මෙම සටහන පිළියෙළ කරන අවස්ථාව වන විට සංශෝධන පනත් කෙටුම්පත ලබාගැනීමේ අවස්ථාවක් නොමැති අතර ඒ අනුව වී.පු.කේ.ට යෝජිත සංශෝධන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීමේ හැකියාවක් නැත.

2012 දී ශේෂධාධිකරණයේ අනියෝගයට ලක් කිරීමට අමතරව, මෙම කරුණ සම්බන්ධව වී.පු.කේ විසින් දැවයින පුරා දැනුම්වත්කිරීමේ රස්ක්වීම් මාලාවක් සංවිධානය කරන ලදී. පනත් කෙටුම්පතෙහි ඇතුළත් වගන්ති පිළිබඳ මහජන දැනුවත්තාවයේ සීමා සහිතකම, හා නිපුණීත් මෙන් ම මහජන නියෝජිතයන් ද ඇතුළත්ව පොදුවේ ජනතාව, මෙකි පනත් කෙටුම්පත ක්‍රියාවල නැගෙන්නේනම් ව්‍යුහයේ අදහස් වන්නේ කුමක්ද යන්න පිළිබඳ පවත්තා අවම දැනුවත්තාවය, මේලෙස දැනුම්වත්කිරීමක් ඇරඹීමට හේතුවිය. වී.පු.කේ මේට පෙර ද දැක්වූ පරිදි හා නැවතන් අවධාරණය කරන පරිදි මූලිකවම විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේත්දය මෙම පනත් කෙටුම්පත අනියෝගයට ලක්කරනු ලැබූවේ, වහි අඩංගු දිරිඳුනාවය තුරන්කිරීම හෝ විසේත් නැත්තාම් සමඟ්ධී අධිකාරිය, දැක්කා සංවර්ධන අධිකාරිය හෝ උඩරට සංවර්ධන අධිකාරියෙහි සේවකයන් රාජ්‍ය සේවකයන් ලෙස විනුම දීමනා හෝ වෙනත් අදාළ ප්‍රතිලාභ ලබාගැනීමෙන් වලක්වාලීම සඳහා නොවේ. විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේත්දය හඳුනාගන්නා පරිදි, මෙරටේ ව්‍යවස්ථානුකුල හා නිතිමය රාමුවට යටත් ව මෙවත් ක්‍රියාමාර්ග සිදුකරනු ලබන්නේනම්, මෙවත් අවස්ථා නිසැකව ම නියමිත අවධාරණය සහ සහය ලැබිය යුතු ඉතා වැදගත් කාරණය. විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේත්දය මෙම පනත් කෙටුම්පත අනියෝගයට ලක්කරනු ලැබූවේ අත්තනේමතික ලෙස පළාත්සාහා වල බලය උදුරාගැනීම සහ ඉතා අවම සංවර්ධන හා තුළනයක් සහිතව විස් අමාත්‍යවරයෙකු කේත්දකරගතිමින් බලය සංකේත්දුනය කිරීමට ව්‍යුහය දරා ඇති නිසාය.

පනත් කෙටුම්පතෙහි ප්‍රධාන විධිවිධාන හා විය පනවන ලද්දේ නම් ඇතිවන බලපෑම පිළිබඳව මූලික මග පෙන්වීමක් ලබා දීම සඳහා මෙම සටහන 2012 දී පිළිය කරන ලදී. මැතකාලීන සිදුවීම් ද පාදක කර ගනීමින් පිළියෙළ කරන ලද මෙම සටහන විලෙස සකස් කරනලද සටහනට ම අලතෙන් කරුණු විකතු කිරීමක් වේ. මෙකි පනත් කෙටුම්පතෙහි වගන්ති විවිධ ක්ෂේත්‍ර කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති කළ ද මෙම සටහනෙහි ද මූලිකව ම අවධාරණය යොමු කරන ලද්දේ බලය බෙදා

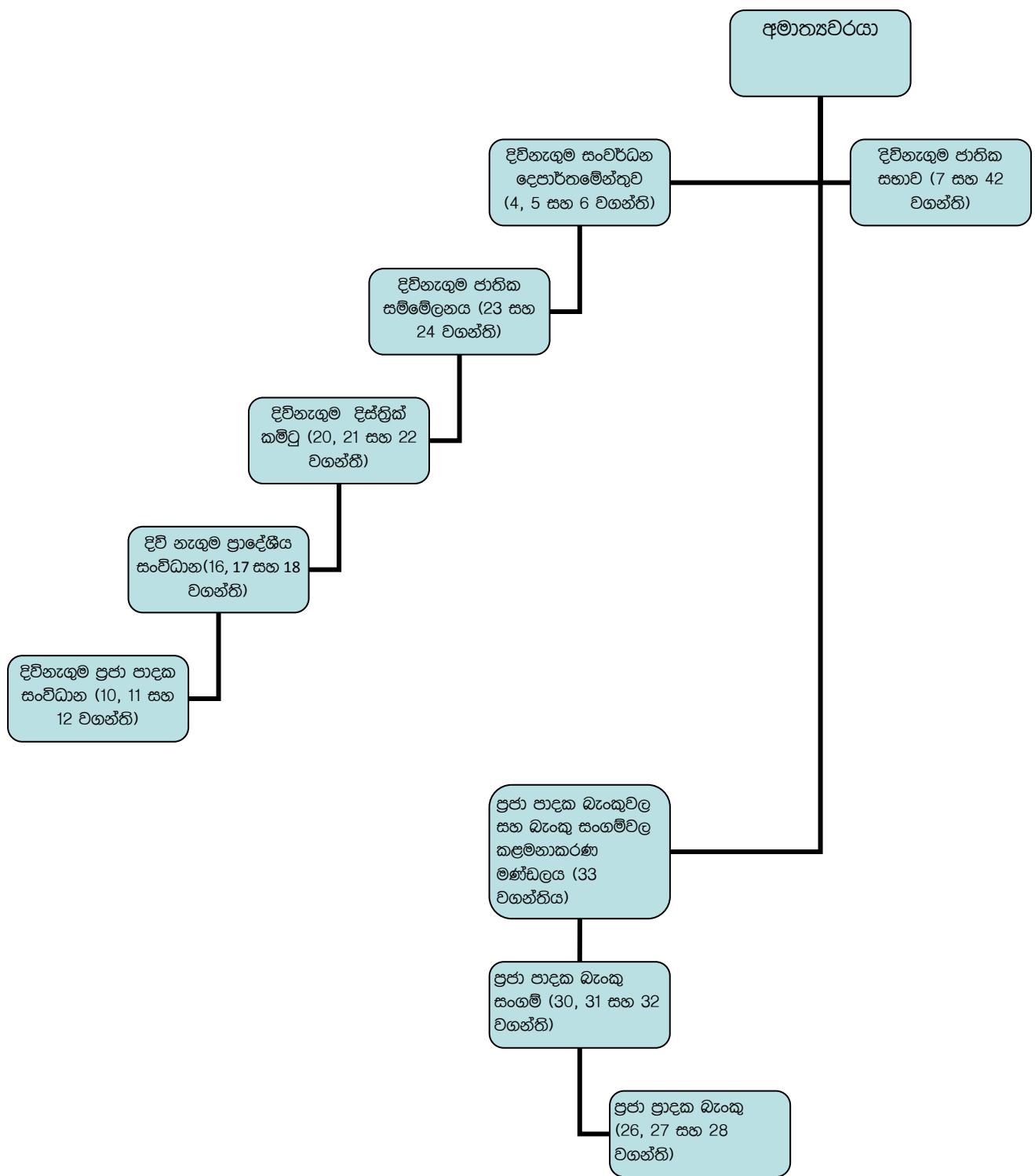
⁷ “ක්ෂේත්‍රධාධිකරණ තීරණයට අනුව දැවිනැගුම පනත් කෙටුම්පත සංශෝධනය කරයි”, භාම් නුවන් ගණ්ඩත්ත, දිවයින 2012 දෙසැ 18

⁸ “දැවිනැගුම පනත් කෙටුම්පත, ජනවාරි 08 පාර්ලිමේන්තුවට”, News.lk 2012 දෙසැ 31, “දෙශානියෝග යෝජන විවාදය බඛනමාසයේ”, අපත්ත කුමාර අගෘකඩ, ඩේශ්මිර්ප්, 2012 දෙසැ 28

හැරීම කෙරෙහි මින් සිදු වන බලපෑම කෙරෙහිය. පනත් කෙටුම්පතෙහි විෂයපථය හා විය බලය බෙදාහැරීම, රාජ්‍යකරණය හා තනිපුද්ගල අයිතින් කෙරෙහි සිදු කළ හැකි බලපෑම පිළිබඳව මහජනතාව හා වෙනත් අදාළ පාර්ශව දැනුම්වත්වීම සඳහා මෙම සටහන හා වෙනත් මේට අදාළව සිදු කරනු ලබන මෙවන් දැනුම්වත් කිරීම්, උපයෝගී වේයැයි යන්න වි.ප.කේ අපේක්ෂාවයි.

1. පනත් කෙටුම්පත මගින් ස්ථාපිත කිරීමට අපේක්ෂිත ආයතනික ව්‍යුහයන්

පහත සඳහන් සටහනෙහි විස්තර කර ඇති ආකාරයට ආයතන කිහිපයක් ස්ථාපිත කිරීමට මෙම පනත් කෙටුම්පත මගින් අපේක්ෂාකරනු ලැබේ. ප්‍රධාන වශයෙන්ම අවධානය යොමු කළ යුතු ක්ෂේත්‍ර වන්නේ දිවිනැගුම සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව (4, 5 සහ 6 වන වගන්ති) දිවිනැගුම දිස්ත්‍රික්ක කමිටු (20, 21 සහ 22 වැනි වගන්ති) දිවිනැගුම කළුපීය සංවිධාන (16, 17 සහ 18 වගන්ති) සහ දිවිනැගුම ප්‍රජා පාදක සංවිධාන (10, 11 සහ 12 යන වගන්ති) යන පූර්ල් විෂය සෙක්ටරයක් තුළ විෂය ගණනාවක් ආවරණය කරන ආයතන වල අරමුණු බලතල සහ කාර්යයන්ය.

2. බලය බෙදුමට අදාළ බලපෑම

පෙන්සම්කරුවන් විසින් පෙන්වා දෙන ලද පරිදි සහ ගෞෂ්ධාධිකරණ තීන්දුවේ සඳහන් ආකාරයට පළාත් සහා ලැයිස්තුවට අයත් විෂයයන් ගණනාවක් පහත් කෙටුම්පත තුළ අන්තර්ගත වේ. 13 වන ආන්ඩ්බුම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය මගින් පළාත් සහා වලට පවරා දෙන ලද විෂයයන් ගණනාවක් පවරා ගැනීමට මෙමගින් මධ්‍යම ආන්ඩ්බුම හැකියාව ලැබෙනු ඇත.

13 වන ආන්ඩ්බුම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය මගින් පළාත් සහාවලට පවරා දෙන ලද විෂයයන් කෙරෙහි බලපෑම් කරන මෙම පහත් කෙටුම්පතෙහි අන්තර්ගත විවිධ වගන්ති පහත සඳහන් වගුව තුළ දක්වා ඇත.⁹

පහත් කෙටුම්පතෙහි වගන්තිය	ආන්ඩ්බුම ව්‍යවස්ථාවේ 9 වන උපලේඛනයේ 1 වන ලැයිස්තුවේ අදාළ විෂය (පළාත් සහා ලැයිස්තුව)
4 (අ) වගන්තිය - දිළු බව තුරන් කිරීම සහ සමාජ සාධාරණත්වය සහතික කරනු බඳන සමාජයක් දිගි කිරීම සඳහා අවශ්‍ය විය හැකි සංවර්ධන කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම (දිවි නැගුම සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව)	විෂය අංක 2 - සැලසුම් - පළාත්වලට අදාළ ආර්ථික සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම විෂය අංක 10 - ග්‍රාම සංවර්ධනය
4 (ඇ) වගන්තිය - වික් වික් පුද්ගලය සහ පවුල වෙනුවෙන් ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහතික කිරීම	විෂය අංක 16 - පළාත ඇතුළත ආහාර සැපයීම සහ බෙදා හැරීම
4 (ඊ) - ජනතාවගේ ජ්‍යෙන්සාය සංවර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය විය හැකි තොගික හා සමාජ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම (දිවිනැගුම සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව)	විෂය අංක 5.3 - පළාත් සහා ලැයිස්තුවේ සඳහන් විෂයයන් හා සම්බන්ධ ඉදිකිරීම් කටයුතු විෂය අංක 6 - පළාත ඇතුළත පාරවල් පාලම් සහ වෙළඳපාලවල්
4(ඊළු) - සමාජ ආරක්ෂනයක් අවශ්‍ය පුද්ගලයන්	විෂය අංක 7.2 - අනාථ තැනෙත්තන් සහ

⁹ මෙම කොටස විස් සි විස් සි 03 / 2012 දුරණ නඩුවට ගොනු කරන ලද ලිඛිත දේශන මත සහ 2012 සඟ්. 18 පාර්ලිමේන්තුවේදී නැවත සාකච්ඡා කරන ලදීම්ජ්ධාධිකරණ තීරණය මත පදනම් ව ඇත

<p>සඳහා සමාජ ආරක්ෂණ ජාලයක් කිරීම (දිවිනැගුම සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව)</p>	<p>පවුල් පුනරුත්ථාපනය විෂය අංක 7.3 - කායික, මානසික සහ සමාජීය වශයෙන් ආබාධිත තැනැත්තන් පුනරුත්ථාපනය කිරීම සහ ඔවුන්ගේ සුහිසාධනය විෂය අංක 7.4 - විශේෂ හැකියාවන් සහිත සහ ගේවා නියුක්තියක යෙදීය නොහැකි තැනැත්තන්ට සහන සැලසීම</p>
<p>5 (ඇ) දිවි නැගුම ප්‍රතිලාභීත්ගේ නිෂ්පාදන ගබඩා කිරීම, අමෙවිකරණය සහ සැකසීම සඳහා මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවීම සහ විමි කාර්යය සඳහා භෝතික සහ මූල්‍ය සම්පත් ලබා දීම (දිවිනැගුම සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව)</p>	<p>විෂය අංක 15 - වෙළුඥපොලවල්, පොලවල්</p>
<p>5 (ඉ) ජනතාවගේ ජීවන තත්ත්වය ආර්ථික වශයෙන් සහ සාමාජීය වශයෙන් ඉහළ නංවනු ලබන වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ පවත්වාගෙන යාම සහ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම (දිවිනැගුම සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව)</p>	<p>විෂය අංක 2 - සැලසුම් - පළාත්වලට අභාස ආර්ථික සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම විෂය අංක 5.3 - පළාත් සහා ලැයිස්තුවේ දක්වා ඇති විෂයයන් හා සම්බන්ධ ඉදිකිරීම් කටයුතු විෂය අංක 6 - පළාත ඇතුළත ඇති පාරවල් පාලම් සහ තොටුපළවල් විෂය අංක 10 - ග්‍රාම සංවර්ධනය</p>
<p>9 වන වගන්තිය - ප්‍රතා මූල සංවිධාන</p>	<p>විෂය අංක 17.1 - සමුපකාර ව්‍යාපාර සහ පළාත ඇතුළත සමුපකාර සම්බිජිත සංවිධානය, මියාපදිංචිය, අධික්ෂණය සහ විගණනය විෂය අංක 17.2 - පළාත ඇතුළත සමුපකාර සංවර්ධනය විෂය අංක 28 - සංස්ථාගත කරනු නොලැබු වෙළඳ, සාම්ප්‍රදායික, විද්‍යා, ආගමික සහ වෙනත් සම්බිජිත හා සංගම් විධිමත් කිරීම</p>

11 (ඉ) ප්‍රතු ශ්‍රම දායකත්වයෙන් යුතුව දියත් කරනු ලබන සංවර්ධන වැඩසටහනන් බාරගෙන ක්‍රියත්මක කිරීම (ප්‍රතු මූල සංවිධාන)	<p>විෂය අංක 2 - සැලසුම් - පළාත්වලට අදාළ ආර්ථික සැලසුම් ක්‍රියත්මක කිරීම</p> <p>විෂය අංක 10 - ග්‍රාම සංවර්ධනය</p>
15 (1) වගන්තිය - දිව්‍ය නැගුම ප්‍රාදේශීය සංවිධාන	<p>විෂය අංක 17.1 - සමුපකාර ව්‍යාපාර සහ පළාත ඇතුළත සමුපකාර සම්බිජිත සංවිධානය, මියාපදිංචිය, අධික්ෂණාය සහ විගණනය</p> <p>විෂය අංක 17.2 - පළාත ඇතුළත සමුපකාර සංවර්ධනය</p> <p>විෂය අංක 28 - සංස්ථාගත කරනු නොලබු වෙළඳ, සාම්ප්‍රදායික, විද්‍යා, ආගමීක සහ වෙනත් සම්බිජිත හා සංගම් විධිමත් කිරීම</p>
17 (ඉ) ප්‍රදේශීය තුළ ස්වකිය ප්‍රතිලාභීත්තේ කෘෂිකාර්මික හෝ වෙනත් යම් නිෂ්පාදන වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය විය හැකි යම් තාක්ෂණික සහාය සහ වෙනත් සේවාවන් සැපයීම	<p>විෂය අංක 9 - පළාත්බද කාර්ය සඳහා කෘෂිකාර්මික ව්‍යාප්තිය, ප්‍රවර්ධනය සහ අධ්‍යාපනයද, කෘෂිකාර්මික සේවා ද ඇතුළුව කෘෂිකර්මය</p>
17 (ඊ) නිෂ්පාදන සහ අමුණුවන මිලදී ගැනීම, ගබඩා කිරීම, අලෙවී කිරීම සඳහා මධ්‍යස්ථාන පවත්වාගෙන යාම සහ අලෙවී මධ්‍යස්ථාන සහ සාප්පු සංකීර්ණ සංවිධානය කිරීම (දිව්‍ය නැගුම ප්‍රාදේශීය සංවිධාන)	<p>විෂය අංක 15 - වෙළඳපොලවල් සහ පොලවල්</p>
18 (ඉ) ප්‍රාදේශීය මට්ටම්න් නිෂ්පාදන වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා අමුණුවන, තාක්ෂණාය සහ වෙනත් ආණිත සේවාවන් සැපයීම සහ විම නිෂ්පාදන අලෙවීකිරීම සඳහා පහසුකම් සැලසීම (දිව්‍ය නැගුම ප්‍රාදේශීය සංවිධාන)	<p>විෂය අංක 10 - ග්‍රාම සංවර්ධනය</p> <p>විෂය අංක 15 - වෙළඳපොලවල් සහ පොලවල්</p> <p>විෂය අංක 21 - සංවර්ධන සහ කුම සම්පාදනය හා සම්බන්ධ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය පිළියෙළ කිරීමට සහ ක්‍රියත්මක කිරීමට සම්බන්ධ කෘෂිකාර්මික, කාර්මික, වාණිජ සහ වෙළඳ ව්‍යවසාය සහ වෙනත් ආදායම් උපදීන ව්‍යාපෘති, විවැති ව්‍යාපෘති සහ ව්‍යවසාය කරගෙන යාමට ආණ්ඩුවට සහ රාජ්‍ය</p>

	සංස්ථාවලට ඇති බලයට හානියක් නොමැතිව පළාත ඇතුළත ප්‍රවර්ධනය කිරීමට පිහිටුවීමට යන ඒවායේ නිරතවීමට ඇති බලය
18 (ඊ) දිවිනැගුම ප්‍රජා මූල සංවිධාන මගින් ක්‍රියාත්මක කරන්නා වූ සමාජ ආරක්ෂණ වශයෙන් සඳහා සහාය ලබාදීම (දිවිනැගුම ප්‍රාදේශීය සංවිධාන)	විෂය අංක 7.3 - කාසික මානසික සහ සමාජීය වශයෙන් ආබාධිත තැනැත්තන් ප්‍රතිච්ඡාලීය ප්‍රතිච්ඡාලීය කිරීම සහ ඔවුන්ගේ සුභසාධනය විෂය අංක 7.4 - විශේෂ හැකියාවන් සහිත සහ සේවා නිශ්චක්තියක යෙදීය නොහැකි තැනැත්තන් හට සහන සලසාදීම
26 (ඇ) දිවි නැගුම ප්‍රතිලාභීත්ව ණය පහසුකම් සැපයීම (දිවි නැගුම ප්‍රජා මූල බැංකු)	විෂය අංක 35 - පාර්ලිමේන්තුව විසින් පනවන ලද යම් නීතියක් මගින් හෝ නීතියක් යටතේ හෝ අවසර දී ඇති ප්‍රමාණයට මුදල් නායට ගැනීම
31 (ආ) විෂි අරමුදල් ආයෝජනය කිරීම, ණය පහසුකම් ප්‍රදානය කිරීම සහ ලාභ ගෙවීම	විෂය අංක 35 - පාර්ලිමේන්තුව විසින් පනවන ලද යම් නීතියක් මගින් හෝ නීතියක් යටතේ හෝ අවසර දී ඇති ප්‍රමාණයට මුදල් නායට ගැනීම

පනත් කෙටුම්පනෙහි අරමුණු සහ පනත් කෙටුම්පන යටතේ පිහිටුවනු ලබන විවිධ ආයතනවල අරමුණු, බලතල සහ කාර්යයන් නීත්වත්තය කර ඇති පුළුල් ආකාරය මෙන්ම පළාත් සහා සඳහා වෙත් කර ඇති විෂයය කෙරෙහි පනත් කෙටුම්පනෙහි විවිධ වගන්ති මගින් ඇති කරනු ලබන බලපෑම සැලකිල්ලට ගැනීමේදී පළාත් සහා මගින් ඉටු කරනු ලබන කාර්යයන් පළාත් සහාවන් මග නැර යමින් මධ්‍යම රජයට ඉටු කිරීමට අවසර ලබා දී, පනතාවට සේවය කිරීමට පළාත් සහාවලට ඇති හැකියාව අඩු කරනු ලබන ආයතන පද්ධතියක් පනත මගින් නීත්මාණය කිරීමේ අවදානමක් පෙන්නුම් කෙරේ.

මෙමගින් පළාත් සහාවල කාර්යනාරය අඩු කොට අනාගතයේදී ඒවා කිසිදු ප්‍රයෝගනයක් නැති ආයතන බවට පත් කරනු ලැබිය හැකිය.

3. අමාත්‍යවරයා වෙත ලබා දී ඇති බලතල

පනත් කෙටුම්පත මගින් අමාත්‍යවරයා වෙත සුවිශේෂ බලතල ලබා දී ඇති අතර එවා පහත සැකෙවින් විස්තර කෙරේ.

- (1) දිවි නැගුම පාතික සභාවට (දි.ජ.ස) පත් කරනු ලබන සාමාජිකයන් 11 දෙනාගෙන් 6 දෙනෙකු පත් කිරීම සඳහා අමාත්‍යවරයාට බලතල ඇත (7 (2) වගන්තිය). දිවි නැගුම දෙපාර්තමේන්තුවේ පාලනය සහ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ කරනු සම්බන්ධයෙන් අධිකාරී බලය දි.ජ.ස. වෙත පැවරෙනු ඇත (7 (1) සහ 42(1) වගන්ති). දිවිනැගුම දෙපාර්තමේන්තුව සම්බන්ධයෙන් දි.ජ.ස. විසින් පනවන ලද නිති ක්‍රියාත්මක කළ හැක්කේ අමාත්‍යවරයා විසින් අනුමතිය ලබා දීමෙන් පසුව පමණ. (42 (2) වගන්තිය).¹⁰
- (2) දිවි නැගුම ප්‍රජා මූල සංවිධානවලට ඇයන් අරමුදල් දිවි නැගුම ප්‍රජා මූල බැංකුවල තැන්පත් කර පවත්වාගෙන යාම හා සම්බන්ධ නියෝග සම්පාදනය කිරීම (13 වගන්තිය).
- (3) දිවි නැගුම ප්‍රජා මූල බැංකු සහ දිවිනැගුම ප්‍රජා මූල බැංකු සම්තිවල ලියාපදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාපටිපාරිය සහ විම ක්‍රියාපටිපාරින්ට අදාළ වෙනත් සිනෑම කරනුක් නියම කිරීමේ බලය අමාත්‍යවරයාට ඇත්තේය (25(2) සහ 29(2) වගන්ති).
- (4) දිවි නැගුම ප්‍රජා මූල බැංකු සහ බැංකු සම්ති සඳහා කළමනාකරණ මණ්ඩලයක් පත් කිරීමේ බලය අමාත්‍යවරයාට ඇත්තේය. කළමනාකරණ මණ්ඩලය සාමාජිකයන් 8 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත වන අතර ඉන් 5 දෙනෙකු නිල බලයෙන් පත් වන අතර ඉතිරි 3 දෙනා අමාත්‍යවරයා විසින් පත් කරනු ලබන්නේය. නිල බලයෙන් පත් වන සාමාජිකයන්ගෙන් කිහිප දෙනෙකු අමාත්‍යවරයාට සම්පාදන සම්බන්ධ අය වේ.¹¹ දිවි නැගුම ප්‍රජා මූල බැංකු සහ බැංකු සම්තිවල මුළු කටයුතු අධික්ෂණය කිරීමේ සහ නියාමනය කිරීම හාරව සිටින්නේ කළමනාකරණ මණ්ඩලයයි. කළමනාකරණ මණ්ඩලය ස්වකිය කාර්යයන් ඉටු කිරීමේ දී අමාත්‍යවරයා විසින් නියම කරනු ලබයි හැකි යම් නියෝගයන්ට යටත් විය යුතු ය.

¹⁰ විසින් සි විසින් සි 01/2012 දරන නඩුවට ගෞනු කරන ලද ලිඛිත දේශනයේ මෙසේ සඳහන් වේ. “මෙම විධිවිධානය මගින් රාජ්‍ය සේවයේ නිතිරිත වලට පරිභාජිතව යම්හේ දිවි නැගුම පාතික සභාව නම් විශේෂ ආයතනයක් මගින් පාලනය කරනු ලබන දෙපාර්තමේන්තුවක් නිර්මාණය කරනු ලැබේ. සාමාන්‍යයෙන් දෙපාර්තමේන්තු පාලනය කරනු ලබන්නේ අමාත්‍ය මණ්ඩල නිර්ණ, අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරනු ලබන වකුලෝධ, රාජ්‍ය සේවා කොමිෂඩ සහ කළමනාකරණ දේවා දෙපාර්තමේන්තුව යනාදිය මගිනි. මෙම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් රජයේ මුළු නියෝග අනුගමනය නොකිරීම වලක්වාලීම සඳහා කිසිදු විධිවිධානයක් සලසා නැත”.

¹¹ නිල බලයෙන් පත්වන සාමාජිකයන් වන්නේ දෙපාර්තමේන්තුවේ අධිකක්ෂ ජනරාල්වරයා, මුදල් අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාගේ නියෝජිතයෙක්, දෙපාර්තමේන්තුවේ බැංකු කටයුතු හාර අධිකක්ෂවරයා, මහ බැංකුවේ අධිපතිවරයා විසින් පත් කරනු ලැබූ නියෝජිතයෙකු සහ අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයායි.

5. "දිවි නැගුම සංවර්ධන අරමුදල" උපයෝගනය කරනු ලබන ආකාරය සහ අරමුණු නියම කිරීමේ බලය අමාත්‍යවරයාට ඇත්තේය. (35 වගන්තිය).
6. මෙම පනත් කෙටුම්පතෙහි කාර්යයන් සඳහා නියෝග සඳහාමේ බලය අමාත්‍යවරයාට ඇත්තේය. (41 වගන්තිය) මෙම සාමාන්‍ය බලයට අගතිය ඇති කිරීමකින් තොරව පනත සඳහන් ක්ෂේත්‍ර සම්බන්ධ නියෝග සඳහාමේ බලය අමාත්‍යවරයාට ඇත්තේය.
 - (අ) දිවි නැගුම ප්‍රජා මූල සංවිධාන සහ දිවිනැගුම ප්‍රාදේශීය සංවිධානවල ව්‍යවස්ථාව සහ ඒ හා සම්බන්ධ කරනු (41 (1) අ සහ (ආ) වගන්තිය)
 - (ආ) දිවිනැගුම ප්‍රතිලාභීන් තෝරාගැනීමේ නිර්ණායක (41 (1) (ඉ) වගන්තිය)
 - (ඇ) දිවි නැගුම ප්‍රජා මූල සංවිධානවල සහ ප්‍රජා මූල බැංකුවල සාමාජිකයෙකු වීම සඳහා අභාෂ නිර්ණායක (41 (1) (ඊ) වගන්තිය).
 - (ඈ) ප්‍රජා මූල සංවිධාන, ප්‍රජා මූල බැංකු සහ ප්‍රජා මූල බැංකු සම්ති අධික්ෂණය, නියාමනය සහ ඇගයීම හා සම්බන්ධ නිර්ණායක (41 (1) උ වගන්තිය).
 - (ඉ) දිවි නැගුම සංවර්ධන අරමුදල හා දිවි නැගුම වත්‍ය අරමුදලට අභාෂ සියලුම කටයුතු (41 (1) ව්‍ය).

අමාත්‍යවරයා විසින් පනවනු ලබන නියෝග ඒවා ගසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලබන දිනයේ සිට ම ක්‍රියාත්මක වන අතර මාස 3 ක් ඇතුළත පාර්ලිමේන්තුව විසින් අනුමත කරනු ලැබිය යුතුය.

පනත මගින් සංවිධානය කරනු ලබන ආයතනවලට පුළුල් බලතල ඇති අතර නියෝග සඳහාමට සහ ප්‍රධාන තනතුරු වලට පුද්ගලයන්ට පත් කිරීමට අමාත්‍යවරයාට බලතල ඇති හෙයින් ඔවුන් අමාත්‍යවරයාට අවනතව කටයුතු කරනු ඇත. බලතල වීමධිගත වන ආකාරයක් ව්‍යුහාත්මකව පුද්ගලයන් වූව ද මෙම ආයතන සම්බන්ධයෙන් අති විශාල පාලනයක් අමාත්‍යවරයාට ඇති වීම ගැටුව සහගතය. ඊට හේතුව වන්නේ වීමගින් වික් පුද්ගලයෙකු වෙත බලය තහවුරු වීමක් සිදු වන හෙයිනි.

4. සාමාන්‍ය විධිවිධාන

1. දිවි නැගුම දෙපාර්තමේන්තුවේ සියලුම තිබාරීන් සහ සේවකයින් සේවකිය කාර්ය ඉටු කිරීමට පෙරාතුව දෙපාර්තමේන්තුවේ කටයුතු පිළිබඳ වූ සියලු කාරණා සම්බන්ධයෙන් පූර්ණ රහස්‍යභාවය තමා විසින් සුරකිත බවට පොරොන්ද වෙමින් ප්‍රකාශයක් අත්සන් කළ යුතුය (38 වගන්තිය). අධිකරණය මගින් හෝ ලිඛිත නීතියක් මගින් නියමකරනු ලබන අවස්ථාවකදී හැර විකිනී තොරතුරු ඔවුන් විසින් අනාවරණය තොකළ යුතුය.

2. පනත් කෙටුම්පත යටතේ දෙපාර්තමේන්තුවේ බලතල සහ කර්තව්‍යන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට දෙපාර්තමේන්තුවට හැකිවීම සඳහා තමන් ඉල්ලා සිටින තොරතුරු ලබා දෙන ලෙස කිසියම් පුද්ගලයෙකුට නියෝග කරමින් ලිඛිතව දැනුම්දීමට දිවි නැගුම දෙපාර්තමේන්තුවට හෝ විභි බලයලත් නිලධාරියෙකුට බලතල ඇත්තේය (39 වගන්තිය). මෙම විධිවිධානය කෙටුම්පත් කිරීමට යොදා ගෙන ඇති භාෂාවේ පුලුල් ස්වභාවය අනුව කිසියම් තොරතුරක් ලබා දෙන ලෙස ඕනෑම පුද්ගලයෙකුට බල කිරීමේ කිරීමේ හැකියාව මෙමගින් දිවි නැගුම දෙපාර්තමේන්තුවට ලැබෙන්නේ යැයි අර්ථ නිර්පනය කිරීමට හැකියාවක් ඇත.
3. දිවි නැගුම පනතේ විධිවිධාන උල්ලංකනය කරනා ඕනෑම පුද්ගලයෙකු (විය පාර්ලිමේන්තුව විසින් සම්මත කරනු ලැබූ පසු) සිරුතුවමකට හෝ දියුණු යටත් විය යුතුය. (මෙම භාෂා විභාගයකින් පසු) (40 වගන්තිය). 39 වන වගන්තියේ පුලුල් සහ අපහැදිල් ස්වභාවය මත මෙම විධිවිධානය විශේෂ වශයෙන්ම ගැටළු සහිතය.
5. දැනට පවතින අධිකාරීන්හි සේවය කරනා සේවකයන්ගේ රැකියා ආරක්ෂා කිරීම¹²
1. 43 (ඉ) (1) වගන්තිය මගින් සේවකයන්ට දෙපාර්තමේන්තුවට සම්බන්ධවීමේ විකල්ප ලබා දෙන අතර විමැතින් ඔවුන් රාජ්‍ය සේවකයන් බවට පත් වේ. කෙසේ වුවද ඔවුන්ගේ වැටුප් තත්ත්වයන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා පනත් කෙටුම්පත තුළ විධිවිධාන නැත. තවද දැනට සිටිනා සේවකයින් රාජ්‍ය සේවයට අන්තර්ග්‍රහණය කර ගන්නේද සහ විසේ කරන්නේ කවර ආකාරයකටද යන්න පිළිබඳවද තොරතුරු නැත.
 2. 43 (ඉ) (11) වගන්තිය ප්‍රකාරව, සේවකයින් ස්වේච්ඡාවෙන් විශාම යාමට අදහස් කරන්නේ නම් අමාත්‍යවරයා විසින් නියම කරනු ලබන පාර්ලිමෙන්තුක් ඔවුන් හට ගෙවනු ලබන අතර විම පාරිග්‍රහීකා කිසිදු මාර්ගෝපදේශයකින් තොරව ඔහු විසින් අත්තනේමතිකව තීරණය කරනු ලබනවා ඇත.

6 පනතට අදාළ විවාදය සඳහා අදාළ කර ගත හැකි මූලික කරණය

වි.ප්.කේ. වසර 2012, ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ අනියෝගයට ලක් කරන ලද පනත් කෙටුම්පතේ සඳහන් විශේෂ ව්‍යවස්ථාමය ප්‍රතිපාදන පිළිබඳ ඉහත කොටසේ දේ කරණය දක්වා ඇත. 2013 ජනවාරි මස තුළ ඉතා නුදුරු දීනෙක මෙම පනත් කෙටුම්පතට අදාළව පැවත්වෙන විවාදය සඳහා උපයෝගී කර ගත හැකි පරිදි දේශපාලන පස්‍ය, මහජන නියෝජිතයන්, ප්‍රතිපත්ති

¹² මෙම කොටස විස් සි වස් ඩී 01 / 2012 දැරණා නඩුවට ගොනු කරන ලද පිළිත දේශන මත පදනම්ව ඇත.

සම්පාදකයන් සහ වෙනත් අදාළ පිරිස් සඳහා මෙම පනත් කෙටුම්පතට අදාළ ව අවධානය ගොමු කළ යුතු ප්‍රධානම කරගතු වී.පු.කේ. මෙහිලා ලැයිස්තු ගත කර ඇත. මෙහිදී මතු කරනු ලබන කරගතු භූම් පනත් කෙටුම්පතට පමණක් සීමාවූ ව්‍යාච නොව ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රජාතනුවාදය හා බලය බෙදාහැරීමට අදාළව පුළුල් ලෙස සලකා බලන ද කරගතු දැක්වීමක් ලෙස සැලකීම ඉතා වැදගත්ය.

1. තනි පුද්ගල/ ආයතනික/රජයේ යම් ස්ථිර අතර බලය සංශෝධනය කිරීම සඳහා දරණ උත්සාහය පිටුපස පවත්නා සැබෑ හේතුව කවරක්ද?
2. පනත් කෙටුම්පත මගින් දැරිදතාවය දුරකිරීම හා තිරසර සංවර්ධනය මුදුන් පමණුවා ගැනීම යන කාරණා සිදු කළ හැකි යයි රජය තහවුරු කිරීමට උත්සාහ කළ ද විම පරමාර්ථ සාධනය කර ගැනීම සඳහා බලය මධ්‍යගත කිරීම අවශ්‍ය වන්නේ ද?
3. පළාත් සහා වෙත අවම බලතල ප්‍රමාණයක් පමණක් ප්‍රධානය කර ඇති දහතුන්වන සංශෝධනය යටපත් කිරීම සඳහා පනත් කෙටුම්පත මගින් උත්සාහ දරන්නේ කවර කරගත් තිසාදී? මෙය, පවත්නා ස්වර්ශපයටත් ව්‍යාච ගිය දහතුන්වන සංශෝධනය පාදක කරගත් දේශපාලන විසඳුමක් ලබා දීම පිළිබඳව රජයම දරණ ස්ථාවරයට සපුරා පවශේෂ වුවකි.
4. පනත් කෙටුම්පත මගින් ඉමහත් බලතල ප්‍රමාණයක් අමාත්‍යවරයා වෙත ලබා දී තිබුණා ද විවත් බලතල ප්‍රමාණයක් අමාත්‍යවරයා වෙත පවරා දී ඇත්තේ ඇයි ද යන්න සහා කරනසුල් සහේතුක කරගතු දැක්වීමක් මෙකි පනත තුළ දක්නට නැත.
5. අමාත්‍යවරයාගේ බලතල ක්‍රියාවට නැතිමේදී (කැඩිනරී අනුමැතිය, ගිනුම් පරික්ෂණ ආදිය) ඊට අදාළව පැවතිය යුතු ආරක්ෂණ කුමවේදය (Safeguards) කුමක්ද? වෙමත්ම බලය අනිසි ලෙස ගොදා ගැනීම (උදා: මැතිවරණ අතරතුර) සහ මහජන මුදල් අනිසි ලෙස ගොදා ගැනීම වලකාලීමට තරම් විම ආරක්ෂණ කුමවේදය ප්‍රමාණවත් ද?
6. යෝජන දැවිනැගුම ප්‍රජා මුළුක බැංකු පාලනය කිරීම හා අදාළ ආයතනික ව්‍යුහය, තැන්පත් කරගත් ආරක්ෂා කිරීමට තරම් ප්‍රමාණවත් ද?
7. යෝජන දැවිනැගුම දෙපාර්තමේන්තුව අදාළ සේවකයින් කෙරෙහි සහ සමෘද්ධි අධිකාරිය, දුම්තා සංවර්ධන අධිකාරිය හෝ උඩිරට සංවර්ධන අධිකාරියේ දැනට රැඳී සිටින සේවකයන්ට අදාළ වරප්‍රසාද කෙරෙහි කවරකාර ලෙස බලපානු ඇතිද?
8. යෝජන රහස්‍යනාවය හා සඛැලි වගන්තියෙහි (38 වන වගන්තිය) විෂයපාඨ විහි අරමුණ මෙහින් සඳහන් අරමුණ දැවිනැගුම ප්‍රතිලාභීන්ගේ රහස්‍යනාවය ආරක්ෂාකිරීම යන්න යුත්තිසාහගත කරන්නේද?
9. මැතකාලීනව, ගෙවුණු සති කිහිපයේදී රජය පාර්ලිමේන්තුවේ උත්තරීතරහාවය යන සංකල්පය ආරක්ෂා කිරීම උදෙසා කටයුතු කළේය. මහජන මුදල්වලට අදාළ ව ව්‍යවස්ථාව මගින් සම්පාදනය කර ඇති පාර්ලිමේන්තු බලය කෙරෙහි මෙය අදාළ නොවන්නේ ද? පනත් කෙටුම්පත විහි වර්තමාන ස්වර්ශපයෙන් බලාත්මක වන්නේනම් මහජන මුදල් කෙරෙහි පාර්ලිමේන්තුව සතු සියලු බලතල යටතේ කරනු ලබන්නේ ය.

CENTRE FOR POLICY ALTERNATIVES

විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේෂ්වය

මාරුදු කොළඹ නිවෙස

විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේෂ්වය

විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේෂ්වය යනු ස්වාධීන දේශපාලන පක්ෂවාදීන්වයෙන් කොර සංවිධානයක් වන අතර විය මූලික වශයෙන් රාජ්‍යකරණය සහ ගැටුම් නිරාකරණය හා සබඳ ගැටුම කෙරෙහි සිය අවධානය යොමු කරයි. 1996 දී විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේෂ්වය පිහිට වනු ලැබුයේ මහජන ප්‍රතිපත්තින් පිළිබඳව වූ කතිකාවත සඳහා සිවිල් සමාජයේ ස්ථීර දායකත්වය අත්‍යවශ්‍ය වන බවට හා විය ගක්තිමත් කළ යුතුව පවතින බවට වන දැඩි විශ්වාසය පෙරදුර කොට ගෙන ය. මහජන ප්‍රතිපත්තින් විවේචනාත්මක විමර්ශනයට හාජන කරන, විකල්පයන් හඳුනා ගන්නා හා එවා ව්‍යාපෘත කරන පර්යේෂණ හා බලපෑම් කිරීමේ වැඩසටහන් වෙනුවෙන් විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේෂ්වය කැපවී සිටී.

ලිපිනය : 24/2, 28 වැනි පළුමග, මල් පාර, කොළඹ 07.

දුරකථන: +94 (11) 2565304/5/6

ගැක්ස්: +94 (11) 4714460

වෙබ් අඩවිය: www.cpalanka.org

ඊමේල්: info@cpalanka.org